

Писма до редакцијата

globus@globusmagazin.com.mk • тел.: 02/3236 900

НАПОМЕНА

Редакцијата го задржува
правото на кратење на
писмата.

Опремата е редакциска

НИКИЦА КОРУБИН

Манипулацијата како ултимативна вистина

Се јавувам во врска со текстот „Музичка стрелба со нотите на Груевски“, објавен неодамна во вашиот магазин, или по-добро речено во врска со реакцијата на Горазд Чаповски на тој текст, објавен минатата недела. Не би сакала да коментирам за стилот и нивото на кој е напишан, туку она на што јас реагирам е споредбата која ја правите вие со групата „Лајбах“ и арт-проектот НСК („Ное словенише кунст“) и одговорот на Чаповски во кој тој изнесува ниторни невистини во врска со „врската“ на „Лајбах“ со политика. Бидејќи сум, меѓу другото, еден од коауторите на нивната неофицијална веб-страница (www.nskstate.com) и бидејќи го следам развојот на НСК долго време и сум во постојан контакт со нив, би сакала да реагирам за реакцијата на Чаповски. Тие, инаку, апсолутно демантираат сè што е искажано за нив (но не би сакале да се впускат во дијалог, бидејќи секој има право на свој став), но со мојот текст на некој начин ќе го направат тоа и покрај што за нив, за нивната креативна филозофија, манипулацијата што ја прави Чаповски е, вушност, различна.

„Лајбах“ и НСК го анализираат национализмот преку естетската димензија. Со поставување на националните и субнационалните симболи еден до друг, ние ја демонстрираме нивната универзалност. Со ова се укажува на тоа дека во моментот кога една нација ги дефинира своите разлики против друга, многу често употребува ист или речиси ист тип симболи и говори како другото. Накратко, нациите не се воопшто многу оригинални кога ќе треба да ја дефинираат својата сопствена оригиналност - своето сопствено „raison d'etre“ - против секој друг. Најд наш, тие често употребуваат наполно исти аргументи и симболи... Парадоксално, но најчесто националистичките конфликти меѓу нациите не се резултат на разликите, туку причината е поради тоа што овие разлики се премногу мали. . Ваквиот национализам е базиран врз „нарцизмот на мали разлики“. Тој е најпопуларен, најевропски и најфатален“ (Лајбах 1996)

Вредноста на вистината искажана како став кој треба да ја дока-

же својата доблест се губи во оној момент кога таа се претвора во манипулација. Манипулацијата е само средството да се прикаже исправноста на сопственото уверување, како единствено вистинито и единствено потребно. Навлегувањето во суштината во овој случај е крајно непотребно, бидејќи суштината речиси и не постои, постои само потребата да се оправда сопствениот став како крајна инстанција до која досега доблеста да се биде национално осветено битие, без притоа и да се помисли дека таа категорија е подложна во најмала рака на дискусија. Не, како обид да се негира или постојано речиси праволиниски једноставно да се повторува, туку како обид да се дефинира. Дури, ниту тоа не е спорно во барањето на суштината како таква во овој случај, туку прашањето што во име на тоа неповредливо чувство на припадност е предмет и средство на, во овој случај, чистата манипулација. Манипулацијата во овој случај е самото средство за докажување на супериорноста и брутално присвојување на вистината, како неможност логичните нешта да се постават на погрешно место.

Дискусијата за националноста, патриотизмот или, једноставно кажано, припадноста како таква е речиси недопирлива тема, со своята комплексност, субективност сместена во реален објективен простор, но крајно амбивалентна и самата по себе недоволна за крајна дефиниција. Доколку говориме за дефинирање на нештата, треба да сме свесни дека таквата реалност бара размислување на интелектуално ниво, не поради надмоќната супериорност да се мисли таму каде што треба да се чувствува, да се биде естета (да се прифаат сетилното како такво), туку елегантно да се избегне хаосот на не-разбирање и незнание што ќе се случи во оној момент кога ќе започне обидот за дефинирање на

истот тој идентитет. Не поради неможноста за тоа, туку поради недостаток од потреба да се направи истото. Да се дефинира суштината е бесмислено, да се спознае појавноста е можно, а да се присвои вистината е манипулација.

Како „Лајбах“ влега во локалната македонска приказна на искушување патриотизам и оправдување на сето тоа како врвна вистина? „Лајбах“ го поставуваат прашањето секогаш на таков начин што тоа добива поголема важност од самиот одговор. Контемплативноста е на ниво на комплексно истражување, а интелектот на нивото на креацијата. Нема место, а ниту потреба од идентификација. Интересот за секојдневните нешта сведени на самата суштина на нивната егзистенција во корелација со нивната појавност, со нивната убавина и со нивната примена или злоупотреба, во минатото, сегашноста или непостојната иднина е вообличена

и крајно сложена уметност која ја создаваат тие, која во себе покрај неизбежната убавина, со држава, пред сè, јасен став за

уметноста како многу једноставна убавина, како прашање кое не бара одговор, туку континуитет на мислата, искуството, креативноста и, се разбира, отсъството на стравот. Да се креира политика на сопствената уметност.

Намерата на манипулацијата е себично самата по себе. Го оправдува само своето постоење како врвен приоритет. Контрадикторноста на „Лајбах“ е, меѓу другото, во нивниот директен поглед во вистината. Но, овој пат манипулацијата која свесно беше направена во писмото на Чаповски до вашата Редакција во име на својата реалност на свет на краен релативизам, на речиси совршен антисистем, на (не)потреба од идентификација, но потреба од неа да се оправда сопствената постапка е изнесената невистина. Мојата намера, притоа, не е да се толкува и анализира уметноста на „Лајбах“, туку да се анулира манипулацијата. Аполоџијата не ѝ е потребна на вистината, исто како што вистината не им е потребна на оние кои создаваат манипулација. Но, реалноста е посилна дури и од својата сопствена појавност. Како наш страв или наша надеж? Приказната има две страни, а третата е нејзиното вистинското непостоење.

